

Bulevar Ivana Crnojevića 107
81000 Podgorica
Tel.+382 (0)20/ 269-336,269-337
Fax. +382 (0)20/269-336,269-337
mob. 069 375 930
[www.promjene.org;](http://www.promjene.org)
pzp@promjene.org

SKUPŠTINA CRNE GORE
n/r Aleksi Bečiću, predsjedniku

CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	14. 12 20. 20 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	23-2/20-5
VEZA:	
EPA:	28 XXVII
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Poštovani gospodine Bečiću,

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore i odredaba člana 130 i 131 Poslovnika Skupštine Crne Gore, podnosim *Predlog Zakona o utvrđivanju porijekla imovine i posebnom oporezivanju nezakonito stecene imovine*, radi stavljanja u skupštinsku proceduru.

Predlagač:

dr Branka Bošnjak
B. Bošnjak

PREDLOG

ZAKON O UTVRĐIVANJU PORIJEKLA IMOVINE I POSEBNOM OPOREZIVANJU NEZAKONITO STEČENE IMOVINE

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom propisuju se uslovi, način i postupak utvrđivanja porijekla imovine poreskog obveznika i organi nadležni za sprovođenje postupka.

Ovim zakonom propisuje se i način i postupak posebnog oporezivanja, zamrzavanja i oduzimanja imovine za koju ne postoje dokazi o zakonitosti porijekla, kao i način i postupak prenosa takve imovine u vlasništvo Fonda za podsticaj održivog razvoja (u daljem tekstu: Fond).

Značenje izraza

Član 2

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) **vlasnik imovine**, u smislu ovog zakona, je imalač prava svojine na pokretnoj i nepokretnoj imovini koja se upisuje u evidencije koje vode nadležni organi države Crne Gore;
- 2) **imovinom**, u smislu ovog zakona, smatra se dobro svake vrste u Crnoj Gori ili inostranstvu (novčana sredstva, nekretnine, dionice, obveznice i ostala imovinska prava, kao i pokretne stvari pojedinačne vrijednosti veće od 5.000 eura);
- 3) **prijavljeni prihodi** su prihodi poreskog obveznika koji su prijavljeni nadležnom poreskom organu;
- 4) **uvećanje imovine** predstavlja pozitivnu razliku između vrijednosti imovine poreskog obvezika na kraju u odnosu na početak određenog perioda;
- 5) **nezakonito stečenom imovinom** smatra se imovina koja odstupa od prijavljenih prihoda, a za koju poreski obveznik ne može da dokaže da je stečena na zakonit način,
nezakonito stečenom imovinom smatra se i imovina koja potiče iz neprijavljenog prihoda ili profita na koji nije plaćen porez, čak i ako je nastupila zastara poreskih potraživanja, kao i imovina koja je stečena darivanjem, ako se utvrdi da ju je darodavac stekao na nezakonit način, prema odredbama ovog zakona,

nezakonito stečenom imovinom smatra se i imovina proizišla iz privatizacija, odnosno transformacije društvene u privatnu svojinu, a za koju je Državna revizorska institucija svojim aktom utvrdila da nije stečena na zakonit način, bez obzira na vrijeme sticanja,

nezakonito stečenom imovinom smatra se i imovina koja je stečena odlukom državnih ili lokalnih organa po značajno povoljnijim uslovima od tržišnih na štetu državnog ili lokalnog budžeta;

- 6) **dokaz porijekla imovine** je poslovna transakcija, ugovor o poklonu, nasledstvo, štednja, kredit i slično, a za koji je poreski obveznik platilo pripadajuća davanja, odnosno porez i druge dažbine;
- 7) **postupak utvrđivanja porijekla imovine** je postupak koji po službenoj dužnosti, ili na osnovu prijave, vrši organ uprave nadležan za poslove oporezivanja (u daljem tekstu: Poreska uprava) u skladu sa zakonom koji propisuje poresku administraciju i ovim zakonom kako bi se utvrdilo da li su prihodi poreskog obveznika, prikazani u njegovoj poreskoj evidenciji, u skladu sa imovinom koju posjeduje;
- 8) **zamrzavanje nezakonito stečene imovine** je postupak kojim sud onemogućava raspolaganje i otuđivanje nezakonito stečene imovine;
- 9) **postupak posebnog oporezivanja nezakonito stečene imovine** je postupak kojim Poreska uprava obračunava i naplaćuje poseban porez ili obeštećenje na nezakonito stečenu imovinu, u skladu sa odredbama ovog zakona;
- 10) **povezano lice** je bračni ili vanbračni supružnik vlasnika imovine, krvni srodnik u pravoj liniji bez obzira na stepen srodstva, odnosno u pobočnoj liniji zaključno sa trećim stepenom srodstva, u tazbinskom srodstvu zaključno sa drugim stepenom srodstva, usvojitelj ili usvojenik vlasnika imovine, kao i svako drugo fizičko ili pravno lice koje se prema drugim osnovama i okolnostima može opravdano smatrati interesno povezanim sa vlasnikom imovine;
- 11) **predsjednik političke partije** je lice koje predstavlja, zastupa i rukovodi političkom partijom;
- 12) **javni funkcioner**, u smislu ovog zakona, je izabrano, imenovano ili postavljeno lice u državnom organu, organu državne uprave, pravosudnom organu, organu lokalne samouprave, organu lokalne uprave, nezavisnom tijelu, regulatornom tijelu, javnoj ustanovi, ili drugom privredom društvu, odnosno pravnom licu koje vrši javna ovlašćenja, odnosno djelatnosti od javnog interesa ili je u državnom vlasništvu (u daljem tekstu: organ vlasti), kao i lice na čiji izbor, imenovanje ili postavljenje organ vlasti daje saglasnost, bez obzira na stalnost funkcije i nadoknadu.
- 13) **državno vlasništvo** u smislu ovog zakona je svako učešće u privrednom društvu u kojem država ili opština, Prijestonica, Glavni grad i opština u okviru Glavnog grada imaju kapital;
- 14) **državni službenik** u smislu ovog zakona je svako lice koje radi u organu državne uprave, sudu, tužilaštvu, službi Predsjednika Crne Gore, Skupštine Crne Gore, Vlade Crne Gore, Ustavnog suda i službi organa

čije članove bira Skupština Crne Gore, i koje je zasnovalo radni odnos u državnim odnosno organima lokalne samouprave.

Upotreba rodno senzitivnog jezika

Član 3

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Period utvrđivanja porijekla imovine i posebnog oporezivanja nezakonito stečene imovine

Član 4

Postupak utvrđivanja porijekla imovine i posebnog oporezivanja nezakonito stečene imovine odnosi se na period počev od 1. januara 1990. godine.

Teret dokazivanja

Član 5

Teret dokazivanja uvećanja imovine u odnosu na prijavljene prihode poreskog obveznika je na Poreskoj upravi, a na poreskom obvezniku je teret dokazivanja da je na zakonit način stekao imovinu.

II. PORESKA UPRAVA NADLEŽNA ZA UTVRĐIVANJE PORIJEKLA IMOVINE I POSEBNOG OPOREZIVANJA NEZAKONITO STEČENE IMOVINE

Prioriteti u utvrđivanju porijekla imovine

Član 6

Poreska uprava kao organ uprave u sastavu ministarstva nadležnog za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo), nadležna je za vođenje postupka utvrđivanja porijekla imovine i posebnog oporezivanja nezakonito stečene imovine.

Poreska uprava utvrđuje porijeklo imovine svih građana Crne Gore, a prioritete utvrđivanja propisuje Godišnjim planom rada (u daljem tekstu: Plan), organizacione jedinice zadužene za utvrđivanje porijekla imovine.

Plan se donosi do kraja tekuće godine za narednu godinu i nije javno dostupan.

Postupak utvrđivanje porijekla imovine Poreska uprava pokreće i izvan Plana, po službenoj dužnosti, na osnovu prijave drugog organa ili organizacije, po inicijativi fizičkog ili pravnog lica i drugih subjekata.

U postupku utvrđivanja porijekla imovine utvrđuje se, pored imovine kojom poreski obveznik raspolaže, i porijeklo imovine koju je poreski obveznik prodao, poklonio ili prenio na druga lica, utrošio u druge svrhe ili na bilo koji drugi način otuđio.

Planom se prioritet daje utvrđivanju porijekla imovine javnih funkcionera i sa njima povezanih lica, predsjednika političkih partija i državnih službenika.

Ovlašćenje Poreske uprave

Član 7

Poreska uprava ima pravo uvida i pribavljanja podataka iz:

- 1) svih vrsta evidencija i podataka koje vode, odnosno posjeduju nadležni organi i druga lica o nepokretnoj i pokretnoj imovini, privrednim subjektima, finansijskim instrumentima, štednim ulozima i računima kod poslovnih banaka, kao i drugim evidencijama i podacima iz kojih se može utvrditi imovina poreskog obveznika;
- 2) poslovnih knjiga i dokumentacije privrednih društava i drugih lica, radi utvrđivanja imovine poreskog obveznika.

Obaveza dostavljanja podataka

Član 8

Svi državni organi, organi državne uprave, organi lokalne samouprave, organi lokalne uprave, nosioci javnih ovlašćenja, fizička i pravna lica dužni su da, na zahtjev Poreske uprave, dostave podatke kojima raspolažu u roku od 15 dana od dana dostavljanja zahtjeva i da pruže podršku.

Kontakt osobe

Član 9

Ministarstvo unutrašnjih poslova, Centralna banka Crne Gore, Uprava policije, Agencija za sprečavanje korupcije, Uprava za nekretnine, Centralna depozitarna agencija, organ nadležan za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, dužni su da odrede najmanje jednu kontakt osobu, radi djelotvorne saradnje i dostavljanja podataka Poreskoj upravi.

Obavještavanje

Član 10

Nepostupanje po članu 8 ovog zakona smatra se krivičnim djelom, o čemu je direktor Poreske uprave dužan da odmah, a najkasnije u roku od osam dana,

obavijesti nadležno državno tužilaštvo kako bi se pokrenuo postupak gonjenja učinioča za krivično djelo onemogućavanje vršenja kontrole.

Član 11

Ako činjenice ukažu na postojanje osnova sumnje da je imovina koja je predmet utvrđivanja, stečena ili nastala izvršenjem krivičnog djela, direktor Poreske uprave je dužan u roku od osam dana od saznanja obavijestiti Vrhovno državno tužilaštvo radi daljeg postupanja.

Postupkom iz stava 1 ovog člana ne obustavlja se niti sprečava postupak posebnog oporezivanja i eventualnog zamrzavanja nezakonito stečene imovine, propisan ovim zakonom.

Ako je u krivičnom postupku pravosnažnom presudom utvrđena imovinska korist pribavljeni krivičnim djelom, ali i plaćen poseban porez prema ovom zakonu, sud uračunava iznos plaćenog poreza u imovinsku korist pribavljeni krivičnim djelom.

Odredba stava 3 ovog člana primjenjuje se i u postupcima oduzimanja imovine pribavlje krivičnim djelom.

III. POSTUPAK UTVRĐIVANJA PORIJEKLA IMOVINE

Utvrđivanje imovine za koju se sumnja da je nezakonito stečena

Član 12

Postupak utvrđivanja porijekla imovine Poreska uprava pokreće nakon utvrđivanja uvećanja imovine većeg od 50.000 eura u periodu iz člana 4 ovog zakona, na osnovu podataka kojima raspolaže i podataka koje prikupi od drugih organa i organizacija, pravnih i fizičkih lica, a koje odstupa od prihoda koje je poreski obveznik prijavio.

Pri utvrđivanju vrijednosti imovine uzima se u obzir cijelokupnu imovinu poreskog obveznika, a naročito:

- 1) nepokretna imovina (stan, kuća, poslovna zgrada, poslovni prostor, garaža, zemljište itd.);
- 2) finansijski instrumenti;
- 3) udjeli u pravnom licu;
- 4) oprema za obavljanje samostalne djelatnosti;
- 5) motorna vozila, plovni objekti i vazduhoplovi;
- 6) štedni ulozi i gotovina;
- 7) druga imovinska prava.

U postupku utvrđivanja porijekla imovine sačinjava se lista imovine poreskog obveznika za koju se sumnja da je nezakonito stečana i procjenjuje njena vrijednost na osnovu pisanih nalaza vještaka.

Poreska uprava o tome donosi akt u skladu sa zakonom koji uređuje poresku administraciju i o tome informiše poreskog obveznika iz stava 2 ovog

člana, koji ima pravo da učestvuje u postupku utvrđivanja porijekla imovine i da podnosi dokaze koji potvrđuju zakonitost sticanja imovine u roku od 90 dana od dana dostavljanja akta.

Neučestvovanje poreskog obveznika u postupku utvrđivanja porijekla imovine ne odlaže dalje vođenje postupka.

Član 13

U postupku utvrđivanja porijekla imovine Poreska uprava može utvrđivati porijeklo cjelokupne imovine poreskog obveznika, bez obzira kad je stečena i bez obzira da li su poreska i druga potraživanja po toj imovini ušla u zastaru, ako utvrdi da je ta imovina na bilo koji način povezana sa imovinom za koju se sumnja da je nezakonito stečena.

Učešće poreskog obveznika u utvrđivanju porijekla imovine

Član 14

Poreski obveznik koji prihvati da učestvuje u postupku utvrđivanja porijekla imovine dužan je dostaviti tačne podatke o izvorima sredstava, vremenu sticanja i nabavnoj vrijednosti imovine, o ličnim i drugim troškovima, te pružiti druge potrebne podatke u cilju utvrđivanja porijekla imovine za koju se sumnja da je nezakonito stečena.

Izvori sredstava kojima je stečena imovina za koju Poreska uprava sumnja da je nezakonito stečena jer odstupa od prijavljenih prihoda poreskog obveznika, dokazuju se:

- 1) dokazom o ličnim prihodima po bilo kom osnovu iz samostalnog i nesamostalnog rada, o penzijama, invalidninama, nagradama i naknadama, o dobitima od igara na sreću, premijama osiguranja, autorskih i sličnih prava, te drugih prihoda u skladu sa zakonom;
- 2) dokazom o dobiti iz poslovnih transakcija društava u kojima poreski obveznik ima udio;
- 3) dokazom o dobiti iz prinosa fondova u kojima poreski obveznik ima udio, kao i prihoda državnih obveznica i drugih hartija od vrijednosti;
- 4) dokazom o prihodu od rentiranja zgrada, poslovnih prostora, stanova, zemljišta i drugih nekretnina, kao i dokazom o rentiranju pokretnih stvari, te dokazom o prihodu od druge imovine i imovinskih prava, u Crnoj Gori i inostranstvu;
- 5) dokazom o prihodima od prodaje ili prenosa nekretnina, pokretne imovine i prava;
- 6) dokazom o nasledstvu ili poklonu;
- 7) dokazom o ostalim prihodima.

Kao dokaz prihvatljivi su samo dokumenti o prihodima koji su na odgovarajući način pravovremeno prijavljeni nadležnom tijelu Poreske uprave.

Novčana primanja koja predstavljaju naknadu stvarnih troškova (naknada za dnevnice, za putne proškove i sl.) ne priznaju se kao prihod kojim bi se dokazivalo porijeklo imovine.

Dokazi podneseni nakon isteka roka iz člana 12 stav 4 ovog zakona neće se razmatrati.

Utvrđivanje porijekla imovine u slučaju smrti poreskog obveznika

Član 15

Postupak utvrđivanja porijekla imovine u slučaju smrti poreskog obveznika, nastaviće se i prema nasljednicima poreskog obveznika za koga je utvrđeno da imovina koju posjeduje odstupa od prijavljenih prihoda.

Odricanjem nasljednika od nasljedstva postupak se obustavlja, a imovina iz stava 1 ovog člana prelazi u vlasništvo Fonda.

Utvrđivanje porijekla imovine povezanih lica

Član 16

Ako u postupku utvrđivanja porijekla imovine za jednog člana porodice, se posumnja da su u sticanju nezakonito stečena imovine učestvovali i drugi članovi porodice poreskog obveznika i sa njima povezana lica, odnosno da je na njih prenesena uz njihovo znanje, postupak će se proširiti i na ta lica.

Član 17

Ako ovim zakonom nije drugačije propisano, u postupku utvrđivanja porijekla imovine primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku.

Član 18

Oblik i sadržaj dokumenta po završenom postupku utvrđivanja porijekla imovine propisuje Ministarstvo.

IV. POSEBNO OPOREZIVANJE NEZAKONITO STEĆENE IMOVINE

Rješenje o posebnom oporezivanju nezakonito stećene imovine

Član 19

Po okončanju postupka utvrđivanja porijekla imovine Poreska uprava donosi rješenje o posebnom oporezivanju nezakonito stećene imovine i određuje rok do kada je poreski obveznik u obavezi da plati utvrđeni porez bez obračunavanja zatezne kamate.

Rješenje iz stava 1 ovog člana Poreska uprava dostavlja poreskom obvezniku.

Poreski obveznik može u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja uložiti žalbu.

Žalba se podnosi Ministarstvu i ne odlaže izvršenje.

Odluka Ministarstva je konačna i protiv nje poreski obveznik može pokrenuti spor pred Upravnim sudom.

Zamrzavanje nezakonito stečene imovine

Član 20

Rješenje iz člana 19 stav 1 ovog zakona Poreska uprava dostavlja nadležnom суду uz zahtjev za zamrzavanje tj. onemogućavanje raspolađanja i otuđivanja imovine za koju je utvrđeno da je nezakonito stečena, i o tome obavještava poreskog obveznika.

Svi pravni poslovi povezani sa nezakonito stečenom imovinom navedenom u rješenju Poreske uprave, smatraće se ništavim od trenutka upućivanja zahtjeva iz stava 1 ovog člana.

Poreska osnovica za posebno oporezivanje

Član 21

Poreska osnovica za posebno oporezivanje utvrđuje se u vrijednosti nezakonito stečene imovine, koju čini zbir revalorizovane vrijednosti utvrđene nezakonito stečene imovine za svaku kalendarsku godinu koja je bila predmet kontrole.

Vrijednost nezakonito stečene imovine se revalorizuje indeksom potrošačkih cijena od poslednjeg dana kalendarske godine za koju je utvrđena nezakonito stečena imovina do donošenja rješenja o posebnom oporezivanju.

Stopa po kojoj se vrši posebno oporezivanje

Član 22

Poreska uprava utvrđuje posebno oporezivanje za cijeli period kontrole, primjenom stope posebnog poreza od 70% na poresku osnovicu koja je utvrđena zakonom.

Izuzetno Poreska uprava utvrđuje pojedinčno od slučaja do slučaja, visinu obeštećenja do tržišne vrijednosti za nezakonito stečenu imovinu, koju je poreski obveznik stekao po značajno povoljnijim uslovima od tržišnih po odlukama državnih ili lokalnih organa bez javnog oglašavanja (stanovi i krediti koji su dodjeljivani pod znatno povoljnijim uslovima od tržišnih, itd.).

U postupku posebnog oporezivanja nazakonito stečene imovine, Poreska uprava utvrđuje vrijednost imovine u skladu sa tržišnom vrijednošću u trenutku

sticanja, a eventualna odstupanja su moguća samo ako poreski obveznik to dokaže punovažnim dokumentima tokom postupka utvrđivanja porijekla imovine.

Sa poreskim obveznicima iz stava 2 ovog člana može se sklopiti ugovor o naplati obeštećenja na period od najviše deset godina.

Član 23

Oblik i sadržaj dokumenta po završenom postupku o posebnom oporezivanju nezakonito stečene imovine propisuje Poreska uprava.

Primjena zakona koji uređuje poresku administraciju

Član 24

Na postupak posebnog oporezivanja nezakonito stečene imovine primjenje se zakon koji uređuje poresku administraciju, izuzev odredaba o zastarelosti utvrđivanja i naplate poreza, ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

Član 25

Porez na nezakonito stečenu imovinu naplaćuje se iz cijelokupne imovine poreskog obveznika.

U postupku naplate poreskih obaveza iz ovog zakona Poreska uprava postupa u skladu sa odredbama zakona koji uređuje poresku administraciju.

Oduzimanje nezakonito stečene imovine

Član 26

Ukoliko poreski obveznik nakon konačnosti rješenja iz člana 19 stav 1 ovog zakona, ne izmiri poreska potraživanja u propisanom roku, Poreska uprava će ustupiti predmet nadležnom državnom tužilaštvu kako bi ono pred sudom preduzelo mjere privremenog oduzimanja nezakonito stečene imovine do izmirenja potraživanja uz odgovarajuću zateznu kamatu ili do donošenja pravosnažne sudske presude.

Državni tužilac je dužan da u roku od 15 dana od dana dostavljanja predmeta od strane Poreske uprave, pokrene postupak pred nadležnim sudom.

Sud po hitnom postupku, i u roku koji ne može biti duži od 30 dana, odlučuje o imovini iz stava 1 ovog člana.

Kada se pravosnažnom presudom nadležnog suda utvrdi da je imovina stečena nezakonito, oduzima se i ona postaje vlasništvo Fonda.

V. IZVJEŠTAVANJE

Član 27

Direktor Poreske uprave dužan je da jednom u tri mjeseca podnese izvještaj Ministarstvu o pokrenutim i završenim postupcima utvrđivanja porijekla imovine i posebnog oporezivanja i preduzetim mjerama za privremeno oduzimanje nezakonito stečene imovine.

Podaci o završenim postupcima posebnog oporezivanja nezakonito stečene imovine i pokrenutim mjerama za privremeno oduzimanje imovine objavljaju se na internet stranicama Poreske uprave i Ministarstva.

Ministarstvo je dužno da najmanje jednom u šest mjeseci podnese detaljan izvještaj o postupcima posebnog oporezivanja i oduzimanja nezakonito stečene imovine radnim tijelima Skupštine Crne Gore, nadležnim za antikorupciju i finansije.

Podaci o imovinskom stanju

Član 28

Zaposleni u organizacionoj jedinici Poreske uprave, zaduženi za utvrđivanje porijekla imovine i posebno oporezivanje nezakonito stečene imovine i kontakt osobe iz člana 9 ovog zakona dužni su da redovno dostavljaju Agenciji za sprečavanje korupcije, potpune i tačne podatke o svojoj imovini.

Podatke o imovinskom stanju evidentira i provjerava Agencija za sprečavanje korupcije, u skladu sa zakonom.

Član 29

Postupanje lica koja vrše utvrđivanje porijekla imovine i oporezivanje nezakonito stečene imovine zasniva se na načelu zakonitosti, nepristrasnosti i jednakosti.

Čuvanje podataka

Član 30

Sva lica koja učestvuju u postupku utvrđivanja porijekla imovine i posebnog oporezivanja nezakonito stečene imovine dužna su da čuvaju predmetne podatke kao profesionalnu tajnu do konačnosti rješenja iz člana 19 stav 1 ovog zakona.

VI. KAZNENE ODREDBE

Član 31

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice koje na zahtjev Poreske uprave ne dostavi podatke u roku iz člana 8 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu, državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne samouprave, organu lokalne uprave i nosiocu javnih ovlašćenja novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 2.000 eura.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 4.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u Poreskoj upravi ukoliko u skladu sa članom 6 stav 4 ovog zakona po službenoj dužnosti ne pokrene postupak utvrđivanja porijekla imovine.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 4.000 eura kazniće se za prekršaj vještak koji u postupku procjene nezakonito stečene imovine iz neopravdanih razloga ne podnese pisani nalaz u skladu sa članom 12 stav 3 ovog zakona, uz obavezu snošenja troškova nastalih zbog takvog postupka.

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 do 4.000 eura kazniće se za prekršaj lice koje daje netačne podatke o izvorima sredstava, vremenu sticanja i nabavnoj vrijednosti imovine, o ličnim i drugim troškovima ili u toku postupka pokuša na bilo koji način otuđiti imovinu (član 14 stav 1).

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 2.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u Ministarstvu odnosno Poreskoj upravi ako redovno ne ažurira internet stranicu u skladu sa članom 27 stav 2 ovog zakona.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 4.000 eura kazniće se za prekršaj lice ukoliko oda profesionalnu tajnu (član 30).

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 32

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 33

Fond za podsticaj održivog razvoja biće osnovan u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 34

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore" a primjenjivaće se nakon šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona.

OBRAZLOŽENJE

USTAVNI OSNOV ZA DONOSENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o utvrđivanju porijekla imovine i posebnom oporezivanju nezakonito stečene imovine sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore („Službeni list CG”, broj 1/07) prema kojem se, zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnovni razlog i motiv za donošenje ovog zakona jeste da se izvrši provjera imovine koja je stečena u vrijeme tranzicije društvenog kapitala u privatni kroz privatizacioni period koji je obilježen brojnim nezakonitostima i nepravilnostima, i da se oporezuje imovina za koju se utvrdi da ne postoji pravni osnov sticanja. Zakon ima za cilj i da oporezuje imovinu za koju ne postoje dokazi o zakonitosti porijekla kao i načini da se ta imovine prenese u vlasništvo Fonda za podsticaj održivog razvoja, kako bi se stavila u funkciju društvenog razvoja.

Ovim zakonom se, pored Krivičnog zakonika i Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalom djelatnošću, predviđa obrnuti teret dokazivanja u pogledu imovine, čija će primjena dovesti do svojevrsne provjere sticanja imovine.

Predviđena je visoka stopa oporezivanja za imovinu za koju ne može da se dokaže porijeklo kako bi se i ovim zakonom, dodatno, kroz poreski postupak, oduzeo dio te imovine i kako bi pojam nezakonitog sticanja bio dodatno sankcionisan i kako bi doveo do destimulacije nezakonitog sticanja imovine za budući period.

Država i društvo koje su opterećeni kriminalom i korupcijom, posebno onim na visokom nivou, a to je slučaj sa Crnom Gorom, imaju potrebu za donošenjem ovakvog zakona kako bi se ispitali i sankcionisali svi vidovi nezakonitog bogaćenja na štetu državne imovine i imovine građana, pa i čuvene odluke o dodjeli stanova državnim funkcionerima pod vrlo povlašćenim uslovima, daleko od tržišnih. Zato će prioritet u procesu utvrđivanja imovine biti stavljen na javne funkcionere i sa njima povezana lica.

Ovaj zakon propisuje relativno jednostavan i lak način za dokazivanje porijekla imovine i ne postoji bojazan da bi njegovom primjenom izazvao bilo kakve negativne efekte po obične građane koji su na pravno dozvoljen način stekli imovinu. Sa druge strane, za ona lica koja ne mogu da dokažu porijeklo svoje imovine, i kod kojih postoji očigledan nesklad između prihoda i početne imovine i značajnog imovinskog bogatstva u svom posjedu i posjedu njima bliskih lica, će u skladu sa zakonom biti sankcionisani, a država, budžet i građani će imati višestruku korist. Intencija je da se u krajnjem, prihodi koji se ostvare po osnovu nezakonito stečene imovine oporezuju i stave u funkciju sveopštег razvoja.

USAGLAŠENOST SA PRAVНОМ TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐЕНИМ МЕДУНАРОДНИМ KОНВЕНЦИЈАМА

Ne postoje odgovarajuci propisi Evropske unije, niti potvrđene medunarodne konvencije, sa kojima je potrebno usaglasiti ovaj Zakon.

OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

I. UVODNE NAPOMENE

Članom 1 uređuje se pitanje predmeta Zakona.

Članom 2 definiše se značenje pojedinih izraza koji se koriste u ovom Zakonu.

Članom 3 definiše se upotreba rodno senzitivnog jezika.

Članom 4 propisuje se period utvrđivanja porijekla imovine i posebnog oporezivanja nezakonito stečene imovine.

Članom 5 propisan je teret dokazivanja.

II. PORESKA UPRAVA NADLEŽNA ZA UTVRĐIVANJE PORIJEKLA IMOVINE I POSEBNOG OPOREZIVANJA NEZAKONITO STEČENE IMOVINE

Članom 6 definišu se prioriteti Poreske uprave u utvrđivanju porijekla imovine.

Članom 7 propisana su ovlašćenja Poreske uprave.

Članom 8 propisana je obaveza organima da dostavljaju podatke Poreskoj upravi.

Članom 9 definisano je koje institucije treba da odrede kontakt osobe za saradnju sa Poreskom upravom.

Članom 10 i 11 propisano je u kojim slučajevima se obavještava državno tužilaštvo.

III. POSTUPAK UTVRĐIVANJA PORIJEKLA IMOVINE

Članom 12 i 13 propisan je način i postupak utvrđivanje imovine za koju se sumnja da je nezakonito stečena.

Članom 14 propisan je način učešće poreskog obveznika u utvrđivanju porijekla njegove imovine

Članom 15 propisano je postupak utvrđivanje porijekla imovine u slučaju smrti poreskog obveznika.

Članom 16 propisano je u kojim slučajevima se proširuje postupak i na utvrđivanje porijekla imovine povezanih lica.

Članom 17 propisano je u kojim slučajevima se primjenjuju odredbe Zakona o upravnom postupku.

Članom 18 propisano je da oblik i sadržaj dokumenta po završenom postupku utvrđivanja porijekla imovine propisuje Ministarstvo.

IV. POSEBNO OPOREZIVANJE NEZAKONITO STEČENE IMOVINE

Članom 19 propisan je postupak donošenja rješenje o posebnom oporezivanju nezakonito stečene imovine.

Članom 20 propisano je pokretanje postupaka zamrzavanje nezakonito stečene imovine.

Članom 21 propisano je na koji način se utvrđuje poreska osnovica za posebno oporezivanje.

Članom 22 propisana je stopa po kojoj se vrši posebno oporezivanje i obeštećenje u slučaju sticanja imovine po znatno povoljnijim uslovima od tržišnih na štetu budžeta države ili opštine.

Članom 23 propisano je da oblik i sadržaj dokumenta po završenom postupku o posebnom oporezivanju nezakonito stečene imovine propisuje Poreske uprave Članom 24 i 25 propisano je kad se primjenjuje zakon koji uređuje poresku administraciju.

Članom 26 propisan je postupak oduzimanje nezakonito stečene imovine.

V. IZVJEŠTAVANJE

Članom 27 propisana je obaveza izvještavanja o pokrenutim i završenim postupcima utvrđivanja porijekla imovine i posebnog oporezivanja, kao i postupcima oduzimanja nezakonito stečene imovine.

Članom 28 propisana je obaveza prijavljivanja imovinske kartice za zaposlene koji rade na utvrđivanja porijekla imovine i posebnog oporezivanja.

Članom 29 propisana su postupanje lica koja vrše utvrđivanje porijekla imovine i oporezivanje nezakonito stečene imovine po načelima zakonitosti, nepristrasnosti i jednakosti.

Članom 30 propisana je obaveza čuvanja podataka kao poslovne tajne tokom trajanja postupaka

VI. KAZNENE ODREDBE

Članom 31 propisane se novčane kazne za prekršaje.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članom 32 propisan je rok za donošenje podzakonskih akata.

Članom 33 propisan je rok za osnivanje Fonda za podsticaj održivog razvoja.

Članom 34 propisano je stupanje na snagu zakona i početak primjene.

FINANSIJSKA SREDSTVA ZA SPROVODENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog Zakona nije potrebno dodatno obezbjeđivati finansijska sredstva u Budžetu Crne Gore.